

Terugblik 2024,
vooruitblik 2025

DOE MEE MET NME

Jaarverslag NME Overijssel 2024

Natuur- en Milieueducatie

Natuur- en milieueducatie blijft belangrijk, ook in 2024. We zijn blij dat steeds meer gemeenten dit onderschrijven en zich aansluiten bij ons netwerk. Dit jaar kwam gemeente Zwolle bij ons netwerk, en gelukkig weten de Zwolse scholen en BSO's onze leskisten goed te vinden. In 2025 mogen we de scholen uit gemeente Tubbergen verwelkomen. Zo groeit ons netwerk gestaag van 8 gemeenten in 2024 naar 9 in 2025. Dit zorgt er voor dat weer meer kinderen kunnen leren over planten, dieren, groene energie, klimaat, water en circulaire economie.

Onze werkwijze

NME Overijssel heeft een mooi aanbod van leskisten voor basisscholen en BSO's in de deelnemende gemeenten. Voor scholen en BSO's is dit helemaal gratis! Ze kunnen de materialen aanvragen in vijf uitleenperiodes. Wij bezorgen de materialen op locatie en halen het ook weer op na afloop van de periode.

Het leskistenaanbod bestaat uit veertig verschillende leskisten. Voor elke leeftijdsgroep is er wel een leskist beschikbaar op elk van onze thema's grondstoffenkringloop, water en klimaat, natuur en biodiversiteit, energie

en voedsel. Voor de kleuters hebben we bijvoorbeeld het Kabouterpad en voor de bovenbouw Circulair ontwerpen.

Ook zijn er zeven materiaalzendingen (verbruiksmaterialen), namelijk: de champignonkweekemmer, oesterzwamkweekset, eetbare insecten, bloembollen, bloemenzaadjes, vogelzaad en moestuinzaad. De scholen ontvangen hier een lesbrief bij zodat ze er zo mee aan de slag kunnen.

Onze thema's

Grondstoffenkringloop

Energie

Natuur en biodiversiteit

Voedsel

Water en klimaat

De cijfers

In totaal hebben we in het afgelopen kalenderjaar in de acht deelnemende gemeenten 339 leskisten uitgeleend en 238 materiaalzendingen verzonden. Dat is een flinke toename ten opzichte van 2023, mede doordat de materialen in nieuwe gemeente Zwolle goed aangevraagd worden. De meest populaire leskisten in 2024 waren:

Het Kabouterpad

Water

Bodemdierenonderzoek

Papier maken

Smaaklessen

Alles voor een pannenkoek

Feedback scholen en BSO's

Na afloop van elke uitleenperiode ontvangen docenten een enquête via de mail. In 2024 vulden 34 leerkrachten deze enquête in. Twee derde van de respondenten vond het materiaal zeer goed bij het niveau en de beleavingswereld passen. Driekwart van de respondenten beoordeelt de leskist als geheel "goed" of "zeer goed" en zou deze leskist aanraden aan een collega.

Algemene opmerkingen van docenten en pedagogisch medewerkers:

- "leuk om deze materialen te bestellen, die hebben we zelf niet op school"

- "heel leuk deze kant en klare leskisten, met een kleine aanvulling waar nodig door de groepsleiding."
- "het was leuk om te doen met de leerlingen"

Ook ontvangen we via deze enquête specifieke verbeterpunten voor de leskisten, die ons helpen om onze materialen beter te maken. Zo hebben we in 2024 de leskist "bomen" volledig vernieuwd, en breidden we ons aanbod uit met een vijftal microscopen om beestjes en plantjes beter te kunnen bekijken én met een online (digibord) les over wilde bijen en bestuivers.

Overijsselbrede projecten

Naast het NME netwerk biedt Natuur en Milieu Overijssel ook projectonderwijs en gastlessen aan voor basisscholen en BSO's in heel Overijssel. Voor de volledigheid nemen we de cijfers van deze projecten in 2024 ook mee in dit jaarverslag.

Schooltuinfilm

14 aanvragen

De film *De schooltuin*, een jaar rond met je handen in de grond volgt een Amsterdamse klas een jaar lang in hun schooltuin. Je ziet het zaaien, groeien en oogsten en hoe de leerlingen dit beleven. Natuur en Milieu Overijssel coördineert de aanvragen voor Overijssel.

Buitenlesdag

29 klassen

De buitenlesdag is een initiatief van IVN en Jantje Beton. Kinderen zitten al zo veel binnen, terwijl je buiten ook een hele mooie reken, taal- of aardrijkskundeles kunt geven. Wij promoten de buitenlesdag actief binnen ons netwerk.

Gezonde Smikkelweken

111 BSO's

Tijdens de Gezonde Smikkelweken ontdekken kinderen op een speelse manier gezonde en duurzame voeding. De start van de gezonde smikkelweken werd dit jaar ingeluid door wethouder Jan Martin van Ree bij BSO het Paleis in Almelo.

Van Zaadje tot Boom

14 klassen

Bij van Zaadje tot Boom leren leerlingen van groep 5 t/m 7 zorg dragen voor hun eigen boompje. Op de boomfeestdag in november gaan de boompjes de grond in.

Bijengastlessen

39 klassen

De bijengastdocent komt langs op school om te vertellen over wilde bijen. Er zijn meer dan 200 soorten wilde bijen en die zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Daarnaast leren de leerlingen dat je helemaal niet zo bang hoeft te zijn voor een bij.

Moestuinzaden

161 scholen 159 BSO's

De moestuinzadenactie van Rijk Zwaan is een hele mooie actie: scholen kunnen gratis een pakket moestuinzaden aanvragen. Hierin zitten genoeg zaden voor een goedgevulde schoolmoestuin. Natuur en Milieu Overijssel coördineert de actie voor alle Overijsselse scholen.

Adviseurs van de Toekomst (VO & MBO)

44 klassen

Met Adviseurs van de Toekomst gaan leerlingen aan de slag met échte opdrachten voor échte opdrachtgevers. Nieuw sinds dit jaar is de uitgebreide online docentenpagina, motiverende video's voor de leerlingen en ook de finale is in een nieuw jasje gestoken.

Iso-leren

Iso-leren is een project over aardgas, isoleren en aardgasvrije wijken. In dit project werkt een wijkteam of lokaal energie-initiatief samen met de school. In Zwolle werd in 2024 in twee wijken gestart met lessen iso-leren.

Jong Leren Eten

Jong Leren Eten is het programma van de Rijksoverheid over gezond en duurzaam voedsel voor kinderen en jongeren tussen de 0 en 18 jaar. Natuur en Milieu Overijssel verzorgt samen met GGD-IJsselland de makelaarsrol in Overijssel.

Vooruitblik 2025

Nieuwe gemeente

In 2025 verwelkomen wij gemeente Tubbergen. Vanaf januari 2025 kunnen de 9 basisscholen in Tubbergen onze leskisten lenen en materiaalzendingen aanvragen.

Extra aandacht voor moestuinieren

Moestuinieren is een ontzettend mooie manier om met kinderen buiten bezig te zijn. Naast dat ze leren over hoe groentes eigenlijk groeien, leren ze ongemerkt ook zaadjes tellen, oppervlaktes uitrekenen, kleuren en vormen benoemen en bekijken ze bodemdiertjes van dichtbij. In 2025 besteden we extra aandacht aan moestuinieren. Bijvoorbeeld met een moestuinragenuurtje voor docenten, het gratis beschikbaar stellen van het Handboek Schooltuinen voor basisscholen en met twee nieuwe leskisten. 'Gewas in de klas' is onze instap-leskist, met een kweekbak en kweekschaltjes voor in de klas. 'Moestuinieren' bevat allerlei materialen die toegepast kunnen worden in de schoolmoestuin, zoals de moestuinpraatplaten.

Whole School Approach

Natuur en Milieu Overijssel werkt als partner van scholen (PO, VO, MBO en HBO) voor een integrale benadering op duurzaamheid volgens de methode van Whole School Approach. In 2025 zetten we deze rol wat meer in de etalage.

Samenwerking Pabo's

Als we willen dat kinderen meer leren over natuur en duurzaamheid, is het belangrijk dat leerkrachten ook voldoende kennis en kunde in huis hebben. In 2025 zoeken we samenwerking met Pabo's om te onderzoeken hoe we toekomstige leerkrachten deze bagage kunnen meegeven.

Over NME Overijssel

NME Overijssel is onderdeel van Natuur en Milieu Overijssel. Natuur en Milieu Overijssel zet zich in om samen met overheden, bedrijven en organisaties Overijssel mooi en duurzaam te maken. En daar is educatie een belangrijk onderdeel van. Want: jong geleerd, is oud gedaan. We werken zowel landelijk als provinciaal samen met andere NME organisaties om van elkaar te leren, samen op te trekken en aan te sluiten bij actuele ontwikkelingen. Zo werkt NME Overijssel intensief samen met de NME centra in Overijssel en zijn we aangesloten bij het landelijke NME netwerk van vereniging GDO (Gemeenten voor duurzame ontwikkeling).

Ons educatieteam bestaat momenteel uit:

• Hannelore Börger • Annemieke van Dongen • Anke Haaksma • Daniel Cohen Stuart • Ewoud van Haaften • Angeliën Hoppen • Daniëtte Kisjes • Peter Adema • Ilse Jansen • Ilona Dijkman • Astrid Beuker • Diverse stagiairs • Een team van vaste vrijwilligers zonder wie ons werk niet mogelijk is

Kijk op www.nmeoverijssel.nl voor meer informatie of neem contact op met Daniëtte Kisjes via nme@natuurenmilieuoverijssel.nl of 038 425 0960.

www.nmeoverijssel.nl

[/nmeoverijssel](https://www.facebook.com/nmeoverijssel)

[/nmeoverijssel](https://www.instagram.com/nmeoverijssel)

